

ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ ПРЫ ВЫКЛАДАННІ ЗАМЕЖНЫЎ МОЎ

Бурдыка П.В.

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

Мы жывем ва ўмовах шырокага распаўсэджвання і выкарыстання інфармацыйных тэхналогій. Калі ў недалёкім мінулым навучанне было накіравана выключна на захаванне наяўнага парадку рэчаў, г. зн. на забеспячэнне надзейнага функцыянавання адукацыйнай сістэмы, то, па меры таго як адбываюцца змены ў навакольным установе адукацыі асяроддзі, неабходна ўводзіць у яе тыя ці іншыя інвацыі. Каб рыхтаваць творчых, мабільных, якія ўмеюць ставіць мэту і знаходзіць спосабы яе дасягнення, навучэнцаў, патрэбны выкладчыкі, здольныя сфарміраваць гэтыя якасці. Каб адпавядаць запытам электронна-лічбавага грамадства, выкладчык абавязаны ўмець кіраваць інфармацыйным патокам, узаемадзейнічаць з рознымі носьбітамі інфармацыі, працаваць з ёй. Выклікам часу для ўсіх выкладчыкаў становяцца патрабаванні для авалодання новымі тэхналогіямі навучання, асваення новага зместу адукацыі.

Існуе меркаванне, што сапраўдны выкладчык можа правесці занятак, карыстаючыся толькі дошкай і крэйдай. Асоба настаўніка, яго прафесійныя якасці і ўменне правесці ўрок у любой сітуацыі займаюць найважнейшае месца. Але ўмелае выкарыстанне сучасных інфармацыйных тэхналогій ў навучанні робіць працэс больш дынамічным, разнастайным і эфектыўным. Выкладчыкі, якія заняліся вывучэннем інфармацыйных тэхналогій для таго, каб іх навучэнцам было па-сапраўднаму цікава хадзіць на заняткі, знайшлі выдатнае вырашэнне пытання прафесійнага развіцця.

Галоўная задача выкарыстання інфармацыйных тэхналогій пры навучанні замежнай мове – навучыць вучняў свабодна, без комплексу і цяжкасцей, гаварыць на мове, уключыць кожнага ў працэс, а выкладчыку даць магчымасць рэалізаваць увесь свой творчы патэнцыял, ужываючы ўвесь спектр існуючых сёння ТСН, якія дазваляюць увасабляць у жыццё самыя смелыя ідэі.

Для павышэння эфектыўнасці перадачы педагогам інфармацыі і паляпшэння ўспрымання яе навучэнцамі, неабходна ўкараняць у розныя фрагменты занятка ІКТ-складнік, дзе могуць быць выкарыстаны камп'ютары, планшэты, інтэрактыўныя дошкі, смартфоны і г.д. Гэта тыя інструменты, якія не толькі можна, але трэба выкарыстоўваць на занятках. Навучэнцы выкарыстоўваюць сучасныя гаджэты незалежна ад таго, забараняе настаўнік іх на занятках ці не. Навучэнцы могуць не выпускаць свае тэлефоны на працягу ўсяго занятку, але пры гэтым захоплена здабываць патрэбную інфармацыю і разумець, што гэта выдатны спосаб атрымліваць веды і вучыцца. Выкладчыкі развіваюць не толькі сваю лічбавую культуру, але і фармуюць культуру сваіх вучняў.

Можна вылучыць наступныя перавагі: 1. Павышэнне цікавасці навучэнца. Калі людзі пазітыўна ставяцца да працэсу навучання і упэўненыя, што іх намаганні будуць узнагароджаныя, яны перастаюць быць проста слухачамі, а становяцца паўнаважнымі ўдзельнікамі гэтага працэсу. Пры гэтым яны лепш засвойваюць новую інфармацыю, змяшчаючы яе ў доўгатэрміновую памяць. 2. Навучанне становіцца больш інтэрактыўным. Можна пераследваць самыя розныя мэты, але калі навучэнцам аб'явае тое, чаму іх вучаць, то наўрад ці можна дасягнуць станоўчага выніку. 3. Дэманстрацыя спосабаў прымянення атрыманых ведаў. 4. Навучанне становіцца цікавым для ўсіх узроставых груп. Калі,

навучаючыся, людзі атрымліваюць станоўчыя эмоцыі, калі яны захоплены працэсам, то нават “сумны” і складаны матэрыял будзе добра імі засвоены.

Інтэрнэт стаў неад’емнай часткай сучаснай рэчаіснасці, і ён можа аказаць дапамогу ў вывучэнні замежнай мовы. Доступ да глабальнай сеткі дае магчымасць скарыстацца вялікай колькасцю дадатковых матэрыялаў, якія дазваляюць узбагаціць заняткі разнастайнымі ідэямі і практыкаваннямі (<https://eslbrains.com/>, <https://www.linguahouse.com/>).

Інфармацыйныя тэхналогіі ў навучанні англійскай мове
LearningApps.org – гэта дадатак Web2.0 для падтрымкі навучальнага працэсу з дапамогай інтэрактыўных модуляў. Сэрвіс дазваляе зручна і лёгка ствараць дыдактычныя матэрыялы, віктарыны, крыжаванкі, электронныя інтэрактыўныя практыкаванні. Дакладныя ўстаноўкі, алгарытм выканання заданняў дапамагаюць прыводзіць у сістэму пазнавальныя функцыі свядомасці навучэнцаў. Гатовыя шаблоны дазваляюць стварыць разнастайныя тэставыя заданні з выкарыстаннем карцінак, аўдыё- і відэаролікаў. LearningApps – зручны, мабільны, сучасны інструмент фармавальнага ацэньвання. Дадатак дапамагае выкладчыку лепш ацаніць здольнасці і веды вучняў.

Padlet – гэта віртуальная інтэрактыўная дошка, якая дае як выкладчыкам, так і навучэнцам магчымасць раскрыць свой творчы патэнцыял, з’эканоміць час, зрабіць сучасны ўрок разнастайным. Дзякуючы Padlet, выкладчык можа стварыць “палотны” розных формаў, прымацоўваючы спасылкі на відэа, падкасты, малюнкі, аўдыёфайлы, апытанні і іншыя віды мультымедыя, што пазбаўляе яго неабходнасці афармляць звычайную дошку, загружаць файлы на электронны носьбіт, бо інтэрактыўнае “палатно” будзе захавана і даступна ў сетцы Інтэрнэт.

У Padlet існуе некалькі шаблонаў для “палатна”, якія дазваляюць групаваць інфармацыю рознымі спосабамі (для пабудовы схем, перапіскі ў

форме дыялогу, стварэння KWL-карт). Навучэцы таксама маюць магчымасць ствараць уласныя палотны (напрыклад, пры падрыхтоўцы творчых праектаў), каментавать паведамленні адзін аднаго, паведамленні выкладчыка, дадаваць уласныя матэрыялы, карыстацца спасылкамі на адукацыйныя рэсурсы, прапанаваныя выкладчыкам (квізы, анлайн-тэсты, правілы і г.д.), удзельнічаць у апытаннях, што дазваляе з’эканоміць час на рэфлексію праведзенай на занятку працы.

Вэб-квест (webquest) – праблемнае заданне, для выканання якога выкарыстоўваюцца інфармацыйныя рэсурсы Інтэрнэта. Галоўная асаблівасць вэб-квеста складаецца ў тым, што выкладчык сам дае спіс патрэбных вэб-сайтаў, тым самым скарачаючы і час пошуку патрэбнай інфармацыі і абмяжоўваючы навучэнцаў ад лішняй інфармацыі, якая часта не звязана з тэмай і адцягвае яго ўвагу, зніжаючы эфектыўнасць. Такое падаванне матэрыялу істотна зніжае моўны бар’ер. Вэб-старонкі змяшчаюць не толькі тэкст, але і выявы, графіку, відэа і гукавыя файлы, што спрыяе развіццю моўнай здагадкі. Удзел у вэб-квестах дае навучэнцам новыя веды, уменне карыстацца рэсурсамі, прадстаўленымі ў глабальнай сетцы правільна, вучыць працаваць з аднагрупнікамі згуртавана. Паспяхова рэалізацыя такіх праектаў робіць інтэрнэт унікальным сродкам маральнага, эстэтычнага выхавання і развіцця навучэнцаў.

Ствараць віктарыны, тэсты і гульні на любую тэму, а потым праводзіць заняткі ў фармаце спаборніцтваў дазваляе дадатак Kahoot. Навучэнцы могуць адказваць на створаныя выкладчыкам тэсты з люой прылады, якая мае доступ да Інтэрнэту. Пры яго дапамозе можна і ўводзіць новую тэму, і правяраць вывучаную, трэніраваць лексічны і граматычны матэрыял. У выніку тэма засваойваецца лёгка, ствараецца сітуацыя поспеху для кожнага, у вучняў няма ніякага стрэсу.

Plickers Праграма працуе па вельмі простаі тэхналогіі. Навучэнцы атрымліваюць карткі з унікальным малюнкам, падобным да QR-code. Выкладчык задае пытанне, навучэнцы паднімаюць свае карткі. Вынікі адразу ж з'яўляюцца на смартфоне выкладчыка. Варыянты выкарыстання Plickers на занятку амаль бязмежныя. Пачынаючы з апытання на праверку засваення новага матэрыялу і заканчваючы рэфлексіяй. Акрамы таго, выкарыстанне дадатковай функцыі “Live View” дазваляе выводзіць пытанні на манітор і паказаць групе вынікі. Навучэнцы ж з задавальненнем адказваюць на пытанні, таму што ўспрымаюць гэта як гульню. Такім чынам, зніжаецца трывожнасць перад маючым адбыцца кантролемі павышаецца матывацыя да вучобы.

Каб навучэнцам быў цікавы прадмет, выкладчыку сёння трэба быць з імі на адным узроўні ці нават крыху вышэй. Інавацыйныя тэхналогіі дапамагаюць уцягнуць іх у навучальны працэс, зрабіць актыўнымі на занятках. Сёння розныя дадаткі даюць магчымасць і вучыць новую лексіку, і глядзець фільмы, і выконваць тэсты – адным словам, спрашчаюць шматлікія працэсы і робяць іх цікавымі для навучэнцаў, бо толькі падручніка і сшытка ўжо недастаткова.

Літаратура

1. Останний Д. О., Михайлов Е. И. Технология интерактивного тестирования Plickers // Юный ученый. – 2018. – №1. – С. 33-41. URL: <http://yun.moluch.ru/archive/15/1095/>.

2. Шеховцова Е. Возможности веб - сервиса LearningApps. org в преподавании английского языка// URL: <https://pandia.ru/text/80/553/1199.php>.

3. Lysenets, T., Bogoryad, N. Приложение Padlet и другие инструменты информационно-коммуникационных технологий в обучении английскому

языку// Современные исследования социальных проблем. – 2016. – №10.
URL: <http://journals.org/index.php/sisp/article/view/7944>.